

1975-2024

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Valituslupahakemus ja valitus

Muutoksenhakija

Turun kaupunki, PL 355, 20101 Turku, kaupunkiymparistotoimiala@turku.fi

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 516/2025

29.04.2025

Dnro 973/03.04.04.04.19/2024

Toimivalta

Turun kaupungin hallintosäännön 43.1 §:n 5 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tuomioistuimen ja viranomaisen päätökseen tyytymisestä ja muutoksenhausta asioissa, jotka eivät kuulu palvelukokonaisuuksille.

Vaatimukset

Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikkö on hyväksynyt päätöksellä 19.6.2024 § 51 United Festivals Oy:n 8.3.2024 jättämän Down By The Laituri 2024 -festivaalia (jatkossa DBTL) koskevan ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen melua aiheuttavan tilapäisen tapahtuman järjestämisestä Turun kaupungissa Tuomiokirkontorilla ja Brahenpuistossa 25.–27.7.2024.

Vaasan hallinto-oikeus on hyväksynyt osittain Piispankatu-Biskopsgatan r.y:n ympäristönsuojelupäällikön päätöksestä tekemän valituksen.

Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 516/2025 haetaan seuraavaa muutosta:

Hallinto-oikeuden päätös, jolla se on katsonut, että tapahtumasta aiheutuvaa meluhaittaa olisi tullut rajoittaa määräämällä musiikin soitto päättymään torstaina 25.7.2024 kello 22.00, perjantaina 26.7.2024 kello 24.00 ja lauantaina 27.7.2024 kello 24.00, tulee kumota.

Valituslupahakemus ja valitus

Muutosta hallinto-oikeuden päätökseen haetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin perusteella. *Muutoksenhakija* katsoo, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Festivaalien melu-ilmoituksia koskevia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuja on vähän. Uusia ratkaisuja, joissa olisi huomioitu äänten suuntauksen ja tekniikan kehittyminen ei ole lainkaan. Lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden päätös poikkeaa olemassa olevista korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuista.

Hallinto-oikeuden päätöksessä ei ole huomioitu, että kyseisestä tapahtumasta ei yleisesti ole koettu aiheutuvan paljon meluhaittaa ja melua koskevia palautteita on saapunut vain muutamia. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä KHO 20.2.2015/453 on todettu, että palautteiden määrä kuvaa lähiasutuksen toiminnasta kokemaa haittaa. Kyseisessä KHO:n käsittelemässä tapauksessa kirjallisia huomautuksia melusta oli saapunut 157 kpl ja tämän lisäksi useita kymmeniä puhelinsoittoja. Vuoden -24 DBTL-tapahtuman perusteella Turun

kaupungin tapahtumapalveluihin saapui palautteita yhteensä vain kuusi, joista neljässä oli maininta melusta. Tämä on pieni määrä suhteessa siihen, että tapahtumassa käy tuhansia ihmisiä.

Hallinto-oikeuden ei olisi tullut myöskään määrätä tapahtumalle tiettyä päättymisaikaa. Aikarajoitusten tarpeellisuuden arviointi kuuluu kunnan viranomaisen harkintavaltaan. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä KHO 11.8.2017/3822 on todettu, että kyseisessä tapauksessa hallinto-oikeuden päätöstä ei ole ollut syytä muuttaa, koska ”Hallinto-oikeus on katsonut, että samalla alueella järjestettävien tapahtumien kokonaisrasituksen perusteella tapahtumasta aiheutuvaa meluhaittaa olisi tullut rajoittaa ja tapahtuma olisi tullut määrätä päättymään aikaisemmin. Hallinto-oikeuden päätöksessä on mainittu esimerkkinä meluhaitan rajoittamisesta musiikin soiton määrääminen päättymään klo 00.00. Hallinto-oikeuden päätöksessä ei siten ole muutettu toiminta-aikaa ehdottomaksi, vaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella olisi ollut mahdollisuus harkita eri meluntorjuntatoimia päätöstä tehdessään.” Muutoksenhaun kohteena olevassa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä hallinto-oikeus on kuitenkin tästä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä poiketen määrännyt, että ”pätöksessä olisi tullut rajoittaa tapahtumasta aiheutuvaa meluhaittaa määräämällä musiikin soitto päättymään torstaina 25.7.2024 kello 22.00, perjantaina 26.7.2024 kello 24.00 ja lauantaina 27.7.2024 kello 24.00.”

Ympäristönsuojelulain (YSL) esitoissa (HE 214/2013 vp) on todettu 118 §:n perusteluissa, että lakiin on syytä edelleenkin sisällyttää asiasisällöltään pääosin nykyistä 60 §:ää vastaava säännös melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta. Vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) esitoissa (HE 84/1999 vp) on todettu 60 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa muun muassa, että erityinen häiritsevyys tarkoittaisi, että toiminnasta aiheutuva melutaso on huomattava. Melun erityistä häiritsevyyttä ei voida tulkita suoraan annettujen ohjearvojen avulla, koska ohjearvot kuvaavat yleensä pitkäaikaisen altistumisen haitallisuutta. Melua ei pidettäisi erityisen häiritseväenä, jos se ei aiheuta taustamelua suurempaa melutasoa. Melun kesto, toistuvuus ja vuorokaudenaika vaikuttavat häiritsevyyden arvioinnissa. Lisäksi tulisi ottaa huomioon melun haitalliseksi kokevan kohteen erityispiirteet. DBTL:n aiheuttamaa melurasitusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös kohteen sijainti Turun keskustassa, jossa liikenteen melupiikit ovat korkeampia päivittäin kuin tämän yksittäisen tapahtuman aiheuttama melu.

Korkeimman hallinto-oikeuden tulisi ottaa kantaa siihen, miten laajalla alueella, miten pitkällä aikavälillä ja minkä tyyppiset tapahtumat tulee ottaa meluilmoitusta koskevassa tapauskohtaisessa harkinnassa huomioon. Kuten ympäristönsuojelupäällikön Vaasan hallinto-oikeudelle antamassa lausunnossa todetaan: Piispankadun alueella ei ole kesän 2024 aikana ollut muita meluilmoitusta vaativia tapahtumia. Lähimmät meluilmoituksen varaiset tapahtumat on järjestetty Taiteen talolla suljetulla sisäpihalla, joka sijaitsee noin 470 metrin etäisyydellä Piispankadun lähimmästä asuinrakennuksesta. Taiteen talon tapahtumissa yksi melun mittauspiste on määrätty sijoittamaan Piispankadun ja Gezeliuksenkadun risteykseen Piispankatuyhdistyksen aiempina vuosina tekemien valitusten perusteella. Taiteen talon katsotaan kuitenkin sijaitsevan niin kaukana Piispankadusta ja suljetulla sisäpihalla, ettei meluvaikutuksia voida pitää todennäköisinä, erityisesti alueen taustamelu huomioon ottaen. Näin ollen Taiteen talon tapahtumien ei voida katsoa vaikuttavan Piispankadun kokonaismelurasitukseen. Ympäristönsuojeluviranomainen suorittaa yhteistyössä terveysvalvonnan kanssa meluvalvontaa Turun keskusta-alueella. Valvontakierroksen raportin mukaan Ilmiö-festivaalista ei havaittu kantautuvan melua noin 120 metrin etäisyydelle, joten melun kantautumista Piispankadulle on pidettävä epätodennäköisenä. Valituksessa on mainittu myös Kirjakahvilan sisäpihalla järjestetyt

tapahtumat, kuten Punx for Seitan, jotka ovat kokoluokaltaan pieniä ja melutasoiltaan maltillisia. Kirjakahvilan tapahtumien osalta meluilmoitusta ei ole vaadittu.

Vaasan hallinto-oikeus on siis sisällyttänyt arviointiin tapahtumia, joista ei tosiasiasa aiheudu valittajana olevan yhdistyksen alueelle melua. Kaikki tapahtumat eivät ole myöskään edellyttäneet meluilmoitusten tekemistä. Viranomaisella ei ole mahdollisuuksia ottaa harkinnassa huomioon tapahtumia, jotka järjestetään yksityisen tahon hallinnassa olevassa rakennuksessa tai pihalla ja jotka eivät edellytä meluilmoitusta. Muiden alueella järjestettävien tapahtumien huomioivan kokonaisharkinnan käyttö meluilmoituksia koskevien päätösten tekemisessä vaarantaa hallinnon yhdenvertaisuuden ja asianmukaisuuden sekä synnyttää tarpeen harkintakriteereille, jotka ovat vaikeasti määriteltävissä. Kokonaisharkinnan käytöstä seuraa tilanne, jossa olisi määritettävä aikaväli, jonka aikaiset tapahtumat otetaan huomioon yksittäisen meluilmoituksen käsittelyssä. Samalla aikavälillä ensimmäisenä järjestettävä tapahtuma olisi niin ikään edullisemmassa asemassa myöhemmin järjestettäviin tapahtumiin nähden, sillä kokonaisrasitusta arvioidessa päästöä aiheuttavia tapahtumia olisi järjestetty jo.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on 118 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset muun ohella toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille. Ympäristönsuojelulain esitöissä (HE 214/2013) on 122 §:n osalta viitattu aiemmin voimassa olleen ympäristönsuojelulain 64 §:n, jonka osalta on aikaisempaa ympäristönsuojelulakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 84/1999) todettu muun muassa, että viranomaisen tulisi ensisijaisesti pyrkiä määräyksillä saattamaan toiminta hyväksyttäväksi. Ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä on annettu riittävät määräykset, joilla toiminta on saatettu hyväksyttäväksi. Määräyksiä annettaessa on otettava huomioon hallintolain 6 §:n mukaisesti, että määräykset on mitoitettu ankaruudeltaan oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään. Määräyksiä annettaessa on lisäksi otettava huomioon, mitä haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia toimia on esitetty jo ilmoituksessa.

Kaupungin keskusta-alueella järjestettävien tapahtumien keston osalta kaupunki käyttää jo maankäyttölupaa myöntäessään aina tapahtumakohtaista harkintaa. Kaupungin asettamat rajoitukset maa-alueen käyttöön, muut ehdot ja tapahtuman kesto, pyritään mitoittamaan siten, että tapahtumasta aiheutuvat hyödyt ja haitat ovat tasapainossa.

Kaupungin kannalta on tärkeää, että tapahtumajärjestäjä kykenee toteuttamaan tapahtuman menestyksellä ja kannattavasti, koska silloin toteutuvat myös kaupungin matkailu ja talousvaikutukset. Samanaikaisesti kaupunki pyrkii varmistamaan, että aiheutuva haitta on kohtuullinen. Tapahtumat ovat merkittäviä kuntien ja alueiden tunnettuuden, yksilöllisyyden ja kaupallisen elinvoiman edistäjiä. Lisäksi tapahtumat houkuttelevat ihmisiä tutustumaan paikkakuntaan ja asumaan tai työskentelemään paikkakunnalla. Tätä kautta tapahtumilla on vaikutusta myös esimerkiksi työvoiman saatavuuteen ja kunnan vetovoimaan. Kunnassa jo asuvien tai työskentelevien näkökulmasta tapahtumat puolestaan lisäävät alueen pitovoimaa.

Liikennesuunnittelun ja tilankäytön perusteella turvallisimmaksi ja parhaaksi paikaksi DBTL-festivaalille on viime vuosina vakiintunut Tuomiokirkon ympäristön torialue. DBTL-festivaalia on nyky muodossaan Tuomiokirkon ympäristössä järjestetty muutamia kertoja ja sen yksityiskohtia on vuosittain parannettu ja suunniteltu järjestäjän, kaupungin, seurakuntayhtymän, asukasyhdistyksen, Suurtorin kehittämishankkeen, Åbo Akademin ja muiden alueen toimijoiden välisin neuvotteluin ja keskusteluin. Kaupunki tekee monivastuullisesti päätöksiä asiassa, jossa otetaan huomioon monia muuttujia.

Äänitasojen valvontaa ja mittausta on tehostettu vuosi vuodelta. Äänitekniikka kehittyy jatkuvasti ja äänentoiston toteuttajan kanssa neuvotellaan parannuksista äänen suuntaamiseen ja etenkin bassoäänten kontrolliin. Alueen kokonaiskuorma otetaan huomioon ja äänialueista tehdään etukäteismallinnukset.

Tapahtumajärjestäjältä edellytetään välitöntä reagointia mahdollisiin äänitasojen ylityksiin. Puolueettomuuden ja luotettavuuden vuoksi melunmittausten suorittajan on oltava ulkopuolinen meluasiantuntija, joka ei voi olla sama kuin tapahtuman äänentoistosta vastaava taho. Ympäristönsuojelupäällikön päätöksen määräyksen 2 mukaan esiintymispaikalla on oltava nimetty meluasioista vastaava henkilö, jonka tulee olla tavoitettavissa aina, kun tapahtuma-alueella on toimintaa, mukaan lukien rakentamisaika, äänentoiston testaukset, konsertit ja muu toiminta tapahtuma-alueen sulkemiseen asti kunakin tapahtumapäivänä. Määräyksen 3 mukaiset enimmäisäänitasot (klo 12.00–22.00 tasoa 70 dB(A), klo 22.00–24.00 tasoa 65 dB(A) ja klo 24.00–1.30 tasoa 60 dB(A)) ovat suurelle tapahtumalle maltillisia. Määräyksessä 4 on lisäksi annettu useita velvoitteita koskien äänitason tarkkailua ja mittausta ja ylityksiin reagoinnista. Lisäksi määräyksessä 7 on edellytetty festivaalin järjestämisestä tiedottamista laajasti.

Ympäristönsuojelupäällikön päätös on sisältänyt kokonaisuutena arvioiden riittävät määräykset ja Vaasan hallinto-oikeuden päätös tulee näin ollen kumota.

Tuomas Heikkinen

Kansliapäällikkö